

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistallenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Himanen, S. (2019) Hankkeessa kehitetyt oppikokonaisuudet. Teoksessa Digitaalisen itseopiskeluympäristön kehittäminen : vanhustyön hoivahenkilöstön täydennyskoulutusvälineeksi (Toim. Himanen, S.). Tampereen ammattikorkeakoulun julkaisuja, Sarja B., s.19-22.

URL: <https://www.tamk.fi/-/digitaalisen-itseopiskeluympariston-kehittaminen-vanhustyon-hoivahenkiloston-taydennyskoulutusvalineeksi>

Hankkeessa kehitetyt oppikokonaisuudet

Sari Himanen

Hankkeessa tehtyjen selvitysten ja aiemman kirjallisuuden pohjalta valittiin 12 aihealuetta, joihin hankkeessa laadittiin digitaaliset itseopiskeluun perustuvat koulutusmateriaalipaketit. Luodut oppikokonaisuudet keskeisine sisältöineen on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Lääkehoidon turvallinen toteuttaminen

Oppikokonaisuudessa käsiteltäviä asioita ovat lääkehoidon sääntely, turvallisuus ja lääkehoitoa toteuttavan henkilön vastuut, lääkepakkauksmerkinnät ja rinnakkaisvalmistekäsite, lääkkeen vaiheet elimistössä, ruuansulatuskanavan kautta ja sen ohi otettavat lääkemuodot, lääkkeiden ottaminen, lääkkeet ja ruoka, lääkkeiden haittavaikutukset ja yhteisvaikutukset yleisellä tasolla, iäkkäiden lääkehoidon erityispiirteet, kipu- ja unilääkkeiden käyttö, iäkkäillä vältettäviä lääkkeitä, lääkehoidon ohjaaminen ja lääkelaskut.

Ammatillinen vuorovaikutus ja haastavat kohtaamistilanteet

Oppikokonaisuus sisältää osioita, jotka käsittelevät asiakkaan elämänhistorian, arvojen ja tarpeiden ymmärtämisen merkitystä vuorovaikutuksessa, sanatonta ja sanallista vuorovaikutusta, kuulo- ja näköaistien heikentymisen, muistisairauden ja afasian vaikutusta vuorovaikutukseen, tunteiden merkitystä vuorovaikutuksessa, aktiivista kuuntelua ja muistelua vuorovaikutuksen menetelmänä. Lisäksi pohditaan mistä asiakkaan haastava käyttäytyminen voi johtua ja miten tilanteessa tulisi toimia sekä asiakkaan ja läheisen vuorovaikutuksen tukemista.

Kuntoutuksesta toimintakykyä

Oppikokonaisuus sisältää osioita, jotka käsittelevät fysiologisia muutoksia ikääntyessä, kaatumisten ehkäisyä, kodin ja asuinympäristön esteettömyyttä, apuvälineitä, potilassiirtymisiä, toimintakyvyn arviointia, liikuntaa, liikehoitoja, asentohoitoa ja motivointia.

Ravitsemuksesta hyvinvointia

Oppikokonaisuudessa käsiteltäviä aiheita ovat ravitsemukseen liittyvät käsitteet, ravitsemustilaan vaikuttavat asiat, ruokahaluun vaikuttavat tekijät, miten ikääntyvän ruokahalua voitaisiin lisätä, eri ravintoaineiden lähteet, ravitsemustilan arviointi ja ravitsemukselliset erityiskysymykset kuten aliravitseminen ja lihavuus.

Tavallisimmat perussairaudet ja niiden hoito

Opintokokonaisuudessa tarkastellaan iäkkäiden yleisimpien sairauksien oireita ja hoitotyön erityispiirteitä. Käsiteltäviä sairauksia ovat gerastenia, sydänsairaudet (sepelvaltimotauti, infarkti, sydämen vajaatoiminta, rytmihäiriöt), tuki- ja liikuntaelinsairaudet (nivelrikko, lonkkamurtuman jälkitila, osteoporoosi), tyypin 1 ja 2 diabetes, Parkinsonin tauti ja AVH, COPD ja syöpää sairastavan hoitotyö.

Aseptisen työskentelyn perusteet ja kroonisen haavan hoito

Oppikokonaisuus sisältää aseptisen työskentelyn perusteita kuten tavanomaisia varotoimia, hoitoon liittyviä infektioita ja moniresistentejä mikrobeja. Kroonisen haavan hoidon osuudessa on sisältöjä erilaisista kroonisista haavoista, haavakivun hoidosta, haavan hoidon aseptiikasta, haavanhoitotuotteista sekä haavan hoitoon liittyvästä kirjaamisesta.

Asiakaslähtöisyys päivittäisessä perushoitotyössä

Oppikokonaisuudessa tarkastellaan suunnitelmallista perushoitotyötä hie- man uudenaikaisesta näkökulmasta. Käsiteltäviä aiheita ovat mm. jalkojen ja ihon hoito, hoito- ja palvelusuunnitelman käytännön tason toteutus, päivittäisistä toiminnoista ja hygieniasta huolehtiminen, omahoitajuus, asukkaan oman rytmisyyden ja oman toimijuuden tukeminen.

Terveydentilan muutosten arviointi ja toiminta akuuteissa tilanteissa

Oppikokonaisuus käsittelee asiakkaan terveydentilan muutosten arviointia ABCDEF-menetelmällä, hyödyntäen NEWS-pisteitä ja toimintaa tyyppillisimmissä akuuteissa tilanteissa. Konsultoinnin mallina on kiireellinen ja kiireetön ISBAR.

Elämän loppuvaiheen hoito

Oppikokonaisuudessa käsitellään lainsäädännöllistä ja eettistä näkökulmaa saattohoitoon liittyen, oireenmukaisen hoidon periaatteita muun muassa ravitsemuksen ja hengenahdistuksen suhteen, ihmisen kokonaisvaltaista hoitamista ja omaisten huomioimista kuoleman lähestyessä, kuoleman toteamista ja kuoleman jälkeen tapahtuviin asioihin liittyviä tietoja. Lisäksi pohditaan eri kulttuurien näkemyksiä kuolemaan, hoitajan omia asenteita ja kuoleman käsittelyä työyhteisössä.

Työssä jaksaminen ja työhyvinvointi

Oppikokonaisuudessa käsiteltäviä asioita ovat työhyvinvoinnin tekijät, työelämätaidot ja rakentava vuorovaikutus, erilaiset vuorovaikutustyyli työyhteisössä, työyhteisön toiminta työhyvinvointia tukemassa, työyhteisön erilaiset persoonat ja temperamentit, palautteen antaminen ja vastaanottaminen, työn imu, motivaatio ja sitoutuminen työhön sekä työn tuunaaminen. Lisäksi tarkastellaan, miten lisätään hyvinvointia omaan työhön asukkaiden osallisuutta lisäämällä, älyteknologiaa hoivatyön apuna, kuntouttavan työotteen ja ergonomian merkitystä työhyvinvoinnille, ravinnon, unen ja rentoutuksen yhteyttä työhyvinvointiin, liikunnan ja luontoympäristön vaikutuksia terveyteen, sekä miten muutoksilla on mahdollisuus parantaa hoidon laatua ja työhyvinvointia.

Muistisairaudet ja mielenterveyden edistäminen

Oppikokonaisuus sisältää asioita, jotka käsittelevät ikäihmisten mielenterveyden edistämisen keinoja ja merkitystä ikäihmisen hyvinvoinnille, ikäihmisten päihteidenkäyttöä ja siihen puuttumista, kaltoinkohtelua sekä yleisimpiä ikäihmisten mielenterveysongelmia. Tämän lisäksi käsitellään yleisimpiä muistisairauksia, niiden toteamista, muistisairauksiin liittyviä käytösoireita ja muistisairaana hyvää hoitoa myös läheisen näkökulmasta.

Asiakasta koskevan tiedon kirjaaminen ja hyödyntäminen

Oppikokonaisuudessa kerrataan kirjaamiseen, raportointiin, hoidon jatkuvuuden ja suunnitelmallisuuden turvaamiseen liittyviä asioita hyödyntämällä palvelusuunnitelman, RAI- ja Vivago- järjestelmien tuottamaa tietoa sekä rakenteisen kirjaamisen mallia.

